

M A G Y A R K U R I R

Bétsből, Június' 9-dikén 1818.

Ezen újságnak mind azok a' nemes szívü Olvasóji, kik ötet, minden méltatlansága 's kényszerített drágasága mellett, a' jövő fél esztendőre is megtartani kívánnyak, tisztelettel kérettetnek, hogy rendeléseket tizenöt forintokkal, jókor megtenni ne terheltesse. Kik titulussokat vagy egészszen újra, vagy megigazitva nyomtattatni akarják, kérettetnek, hogy tegyék rolla a' Kurir' kiadóját figyelmeztessé, a' ki egyéb eránt minden tekintetben arra a' hosszú tudósításra emlékezteti tisztelt Olvasójit, mellyet az esztendőnek elején hozzájok intézni bátorokdott vala.

B é t s.

Császár és Király ö Felsége Május' 24-dikén reggeli 6 órakor, Slanóból mise halgatás után hajón Cravosa felé útnak indulván, oda szerentsésen kiszállott; 's innét a' Ragusáig való kevés útat lóháton tette megszámlálhatatlan kísérőknek örvendező kiáltozásai között. A' város' kapujánál egy igen szép gyözedelmi boltozat előtt a' Podesta a' Magistratussal egygyütt fogadta ö Felségét szép beszédben adván elő a' Raguzai lakosok' örvendező érzékenységet, melly, az alatt, míg ö F.ge a' városon által a' Gözze és Nanna nevü nemes urak' házánál lévő szállásáig gyalog ment, az erősségeken és hajókon lévő ágyuk' durrogása, minden harangok zugása, 's a' házak ablakaiból harsogó éljen! kiáltások által jelettetett. Éjjeli 11 órakor Császárné ö Felsége is kívánt jó egészségben megérkezvén, érkezését, a' késő idő mellett is a' sok ezer örvendezők' kiáltozása jelentette. — Raguzában való foglalatoskodásaik ö Felségeknek ezen tudósításokban Május' 27-dikéig terjednek, mellyek minden féle megnézésre méltó tárgyaknak atyai 's anyai fi-

gyelemmel való megnézegetésekben, templomi ájtatoskodásban, az audientziára kívánkozóknak kegyes meghalgtásában állottak. Ö Felsége a' Császár mindjárt megérkezésének napján azonnal bemutattatta magának a' katonai, 's polgári tiszti karokat, 's a' papságot — 25-dikben délután Császárné ö Felségének mutattattak be a' tisztviselői karok 's az első rangú emberek — 26-dikben mint két Felségek magok elejébe botsátották az uraságokat 's fő aszsonyságokat — 25-dikben éjjel gazdag világosítás lett volna, hanem ekkor a' nagy szél által elrontatván, 27-dikben éjjel ismét megújított. Ennek szemlélése végett ö Felségek, az egész Raguzai nép által kísértetve, 's meg nem szünő éljen kiáltások között, az utzákat gyalog bejárták.

* * *

„A' Brémai újság egy tudósításért, mellyet Aprilis' 21-dikén adott ki, 's a' melly ö hozzá Berlinből dátáltatott, az Elöljárók' Cenzúrája alá vettetett. Előre is látni lehetett, hogy ezen tselekedet bizonyos rész, *Németországon*, nagyon fogná hibáztatni, 's keserves panaszkodásokra fogna alkalmatosságot szol-

)(*

gáltatni. Ezen tudósítás (ezek mind az *Austriai Beobachter*' szavai) magában ugyan semmi valódi megczáfolási munkát nem érdemel; 's a' Brémai Tanács' határozása maga magát elégségesen igazítja: mindazonáltal hasznos és tanúságos leszén szemléltetni a' közönséggel, hogy miket lehet ma a' Németországi közönség' eleibe írni, 's hogy az ott kijövő közönséges levelek mi módon igazítják 's világosítgatják a' politikai képviselődéseket. "

(Minekutánna ezeket előre botsátottuk volna, azokrol, a' mik itt következnek, tsak azt jegyezzük meg, hogy a' mik dülő betűkkel nyomtatva vagynak, azok a' Brémai újság', a' kerek betűkkel nyomtattattak pedig, mind az *Austriai Beobachter*', szavaik): —

„Ez a' Brémai újságban kijött tudósítás, a' mennyi t. i. belőlle a' kezünkben van, mert egy része elnyomattatott, tulajdonképpen két részekből áll; egy része Németországnak Frantziaországhozképpest való, a' másrésze Austriának Németországhozképpest való állapotjokat tárgyazza. Hogyan folytatja a' tárgy' első részét, kitettzik az itt következő Cita-
tumokból: —

Mi bizontalankodások között, tehát nyughatatlanságban élünk. A' Frantziák készülnek; az ő új és igen jól kidolgozott rekrutázási törvényeket megerössítették a' törvényhozó kamarák. Midön megengedettett Frantziaországnak, hogy néki Hadiministere legyen, tagadhatatlanul fegyver hagyatott az ő kezében. A' névvel 150,000 emberekből álló rekrutázást, könnyen fel lehet 300,000-re vinni.

A Bétsi Congressus' munkájának resultatuma az, hogy Frantziaország erősebb, mint ennekelötte, a' Strasburg és Peysern között lévő Nagy Birodalom, 38, mondom harmintz-

nyoltz részekre daraboltatott fel, a' mellyek Státusoknak nevezetnek.

*Mindenek tudják azt, hogy semmi bátorságunk nem lehet, ámbár a' híres Anglus alatt vannak is a' mi elfoglaló armádáink; minthogy sem 120, sem 150, sem 200 ezer emberek nem tarthatnak 30 millió embert örök-kétig zabolán. A' bátorságot, a' melly kívántatik, a' melly igazán ohajtatik, tsak úgy lehet elérni, ha a' Német hadi erőkből egy Szövetség állittatik lábra, 's ez a' Szövetség és ez az öszszeszövetkezés, nem a' Diplomatika' pókhálójából fog állani, mellyet az első Frantzia bajonét szé-
lyel szakaszt.*

„Igy beszél a' Státusnak ezen nagyon megvilágosodott embere! Már most daraboljuk fel egy kevésbé jobbskán az ő félelmeskedését, intéseit, és javasla-
sait. Vegyük fel, mind mond először azon veszedelemről, melly Frantziaországból fenyeget bennünket. A' rekrutázásrol szolló törvény 250 ezer emberekre határozta Frantziaországnak békeséges időbéli hadi erejét, a' mennyire az már régen ezelőtt, tudniillik 1815-nek utolsó hónapjaiban egy Királyi rendelés által határozottatott vala. A' valóságosan fennálló katonaság pedig ennél még sokkal kevesebb; a' gyalogság alig szaporítottatott még eddig számának egyharmad részére; 's még a' várak' legszükebb őrzésére is igen gyenge. A' Hadiminister 30 milliókra tette vala az armáda kiegészítésére, az ágyuzó készültek' helyreállittatása, 's a' várak' megigazgattatására kívántató költséget; de ezen summa későbbre 12 milliókra szállittatott-le; 's azólta még ismét 4 milliókkal kevesített a' katonaságra való költség: melly szerént kérdés, hogy valyon a' 12 milliók is valósággal elköltődtek - é a' kiszabott tárgyakra? Ezekből kilátszik, hogy mit lehessen Németországnak félni a' Fran-

tziaországi rekrutázási. törvénytől az ő mostani finantziái környúlállásai között, és hogy mennyiben lehessen azt mondani, hogy: *a' Frantziák készülnek.*

„Igaz az, hogy megengedettett Fr. országnak, hogy Hadiministere legyen. De ha ez Diplomatikai hiba: így Királyt se' kellett volna néki engedni; az ő független fennállását semmivé kellett volna tenni, 's őtet fel kellett volna osztani. A' békességkötési, egy szempillantányi időre nézve, talám ez is lett volna a' leg-rövidebb legalkalmasabb mód. Hanem, mi némü állapotban volnánk mi ma, ha a' Hatalmasságok 's ezeknek Ministereik azoktól az emberektől kértek volna tanátsot, kik az efféle mértékfelettvalóságot erősségnek, 's az ilyen megtévedést jó politikának tartják.

„Hogy Frantziaország a' Bétsi Congresszusnak resultatumai által hatalmasabbá lett volna, mint annakelőtte volt, oly állítás, melly tudunkal, ezen Brémai újságban jött legelőbb világ' elejébe, 's a' melynek úgy látszó mélységes rejtekeit mi kifejtgetni nem vagyunk elégségesek. De annyival jobban értjük mi ám az úgymondatott második resultatumot, t. i. Németországnak 38 részekre lett daraboltatását, a' mellyeknek Státusok nevezetet adtak. Mennyiben volt az a' dolog, melyre ezen illetlen kifejezés mutat, a' Bétsi Congresszusnak munkája, dudva van mindenek előtt: hanem az, hogy ellene legelőbb is Németországi Szabad Városbéli újságban kellett panaszkodni, már ez valósággal igen tletlen dolog vala. Hogy, hogy! 's hát ugyan a' Brémai megvilágosodott polgárok reá unhattak-é a' magok tulajdon függetlenségekre? Lehetséges-é az, hogy ők azt a' Constitúziót, melynek ereje szerint ők Németországnak 38 független Státusai közül az egygyiket teszik: 's a' melyről az ő újságírójok ily nagy megvetéssel beszél, ily kevésre betsüljék? Lehetséges-

é, hogy ők más politikai systemát kívánnyanak? Ezek közzül gondolni egygyiket se' lehet; és ha Brémában ezen kérdések voksolás alá botsáttatnának, egy közönséges megegygyezéssel való egyenes kifejezett Nem, fogna a' voksolás' resultuma lenni. Mit mutat tehát az újságíró' erőssítése? Azt, hogy melly bizonyos lehet az ember abba, hogy meg nem tsallattatik, ha ma a' közönséges levelekben (kétség kívül tsak némely külső országú újságleveleket érti) a' gondolkodásoknak valóságos kifejeztetését keresi.

„Németországnak nem lehet, ugy mond, semmi bátorsága, mivelhogy az elfoglaló armádák, ha bár a' híres Anglusnak kommandirozása alatt vagynak is, 's ha mindjárt 250,000 emberekből állnának is, 50 millió emberéket örökre meg nem zabolázhatnak. — Mintha bizony a' Szövetséges Hatalmasságok célzása a' lett volna, hogy Frantziaországot az elfoglaló armádák által örökre megzabolázzák! És, mint ha egy ily dolognak végrehajthatatlanságát ők, majd, tsak annak a' Parlamentumnak tanátskozásai után fognák általláthatni, melynek összehívattatását a' Brémai újságíró látsi szeretné, hogy az, a' nemzetnek állapotját fontolás alá vegye! 's mint ha végezetre Európa' békességének állandósága tsak a' Frantziaország' hamarelmuló elfoglalvavaló tartatásán fundálódna! Ki volna az, a' ki Európának jelenvaló állapotját gondolatlanúl nem esmerni, gondolatlanúl lerajzolni nem akarván, új veszedelemről, fenyegetődző szerentsétlenségről, 's a' félelemnek közönséges érzéséről beszélhetne? Hol találattik ezen homályos komor rajzolatnak a' fundamentoma? A' Státusok' állapotja a' világ' szerentséjére oda jutott, hogy sokkal bajosabb legyen a' békességet félbe szakasztani, hogysen fenntartani. Ezen igasság, melly nem Diplomatikaititok, 's a' melly akár melly józan 's szabad itéletű embernek szemébe tün-

het, már régenten erőrekapott 's minden félelmeskedést, 's a' bizodalmat és bátorságot még a' legfélelmesebb elmékben is megerősítette volna, ha annak sok olyan emberek, kik úgy ítélnék magok felől, hogy ők a' köz népnél sokkal tudósabbak és böltsebbek, meghomályosításán 's gyengítésén minden nap' nem iparkodnának. Szerentse, hogy ezen íróknak képzelődésen fundálódó állításaik egymással mind oly ellenkezők, hogy egygyütt fenn nem állhatnak; egygyik lerontja a' másikat. Árnyéki képzelődéssel rajzol nagy veszedelmeket; azt lehetne gondolni, hogy 300 ezer Frantzia a' határ széleken készen áll a' verekedésre, 's tsak jeladást vár az előre való indulásra. Azonközben egyszerre megváltozik (t. i. a' rozlatban) az egész dolog' ábrázatja; ő azzal, hogy Fr. országban egy tuzetnél több vagy kevesebb nyughatatlan ember találtassék, semmit se' gondol, mert el fog Frantziaországnak a' tsatázáshoz való kedve azonnal menni, mihelyest a' Német tsatázó erőt egy bizonyos szövetségbe állvalenni látja, 's ha tsak egy Német Szövetséget (olyant mint a' Helvetziai) lábra állani szemlél. Hogy egy ilyen Szövetség, mint itt feltéteik, minden veszedelemnek ellene fogna állani, a' kegyes de üres reménségek közzé tartozik. Mind ezeket pedig akkor írják Német országon, midön ott annak Fejedelmei egy minnyájokkal közös katonai Constitúciónak, egy hatalmas katonai oltalmazó systemának felállításán dolgoznak, midön ezeránt való hathatós iparkodásaikért a' legnyilvánosabb kötések kezeskednek, midön ez a' systema a' hazának minden igaz barátjai által valóságos örvendezéssel és egyenlő akarattal elfogadtatott, és a' midön mindenünnét ahoz értő emberek gyülekeztek össze ezen fontos munkának kidolgozására 's ökéletes végrehajtására. És mind-ezek még is tsak a' Diplomatikusok' pokháló szövénéyei volnának. é, mellyet az

első Frantzia bajonét széllyel fogna szagatni? Ha így, már ekkor valóság Németországra nézve, hogy neki nints egyéb hátra, hanem hogy egy új Napoleonrol gondoskodjék, a' ki minden Diplomatikai tanatskozás' formálitásai nélkül, bajonétal irjon Conscriptions Dekretumokat, 's a' hadi készületeknek kardos kézzel való öszszegyüjtetéséhez tudjon. —

„Olyan Öszszeszövetkezési Státus, mint feljebb említettett, nem lehet se' politikai se' katonai tekintetben Németország. Az olyan Öszszeszövetkezési Státus Respublikai principiumokat tesz'-fel: Németország pedig Monarkhiai Státusoknak öszszetsatolódása; 's ámbár néhány régi szabad Német városok benne helyet kaptak is, ez, annak tulajdonságát átállában meg nem változtatja, és azok, kik ezen apró szabad Státusokban a' kormány mellett ülnek, sokkal jobban esmerik a' dolgok' valóságos állapotját 's tulajdon javokat, mint, hogy Németországnak, ha rajtok állana is, Respublikai ábrázatot adni, kívánnának. —

„Második szakasza ezen Tzikkelynek, név szerént és kiszorítólag Austriát illeti — (*de ez a' jövő pénteki M. Kurirban fog találtatni*).

S v é t z i a.

Minekutánna a' Király (a' közelébb kijött M. Kurirban leirt koronázási pompa után a' koronát 's palástot a' kastélyba letévén, ezüstös matériából való kurta frakba öltözött, 's ragyogó gyemántokkal villagva, IV. dik Henrik' módja szerént készült tollas kalappal lóra ült volna, örvendező kiáltozások 's a' levegőbe hajgált kalapok ez're között a' Királyi múltató kertbe ment, ott 21 Bataliont és 23 Svadront megmustrált, 's ezzel a' koronázási pompát berekesztette. A' Koronázási sült Ökör 's bor szöktetés helyett most a' szegények házait, ispotályokat, hussal, borral, fejer kenyérrel, serrel

és pálinkával parantsolta a' Király jól ki-
elégítettetni.

Nagy Britannia.

A' Királyné a' múlt hónapban na-
gyon rosszúl kezdett lenni. Úgy véle-
kedtek betegsége felől, hogy mejbéli
vízibetegségben szenvedne. Május' 20-
dikán éjjel sokáig mellette virasztottak a'
Királyi Princzaszszonyok. Nagyon elgyen-
gült ő Felsege. Az 1744-dik esztendőben
Máj. 19-dikén születettvén, eszszerént éle-
tének 74-dik esztendejét eltöltötte. Most
azon orvoságokkal való élés is sokat tett
elgyengülésére, mellyeket a' belső görtsök
által okoztatott fájdalmas szenvedéseknek
enyhítettésekre rendeltek az orvosok.

Ezen környülállásokra nézve Május'
19-dikén az a' kérdés fordult elő a' Par-
lamentum' felső házában, hogy, ha a'
Királynénak elébb talalna halála történni,
mint a' Királynak, 's a' Parlamentum ép-
pen akkor eloszolva talalna lenni, kit il-
lessen ezen esetben a' Királyhoz való lá-
tás.

Lord Grey ellen ily éles kifejező-
sekből álló dorgalódzás találtatott nem
régén a' Ministeri Kurirban: — „Fáj-
lalni lehet, úgy mond, hogy az ország-
nak egy oly Pairje találtathatott, ki a'
mostani környülállásokat arra használta,
hogy nemzetünkhöz azt a' méltatlan jo-
vallást tehette, hogy a' Király Windsori
Udvartartására kivántató költséget lejjebb
kellessék szállítani. Az az ok, a' mellyet
Lord Grey ezen jóvállásnak támogatá-
sára felhozott, éppen oly gyáva, mint a'
milyen illetlen maga a' jóvállás. A' Ki-
rály, így szoll Lord Grey, ennek az
üres pompának semmi hasznát nem ve-
szi. Ki nem látja, hogy az az ok éppen
így reá illene a' Királynak a' temetésére
is? A' temetési pompának czélja az, hogy
az életben maradók tiszteletjüket 's hálá-
datosságokat kinyilatkoztassák 's a' keser-
veseket vigasztalják. Az az Udvari kis-
fényesség, melly a' Királyt Windsorbán

körül veszi, hasonlóképpen egy Monar-
kha eránt való tiszteletnek 's érzékeny-
ségnek kifejezésére szolgál, a' ki ugyan
már belsőképpen meghalálozott, de a'
kinekemlékezete tsakugyan több tiszteletet,
vagy legalább több tekintetet érdemel,
mint a' mellyet Lord Grey úr eránta
kimútatott.

Május' 22 - dikén hevesen sziveikre
beszélltek a' Ministerek az ő vélekelkenke-
ző részen lévőknék. Amazok azt joval-
lották, hogy az idegeneket illető törvényt
még két esztendeig erőssítsék meg: ezek
ellenben azt vitatták, hogy nints szükség
reá; *Brougham* és *Romilly* azt joval-
lották, hogy, ha megrössítik is, legalább
tegyenek bizonyos kikötéseket hozzá. Mi-
nister *Canning* beszélt ezeknek legke-
ményebben oda: — „Tsak nem régen is,
úgy mond, azon betsületes és igaz ügyü
emberek' menedék helye vala hazánk,
kiket a' Frantzia Revolútzio a' magok ha-
zájokból elkergetett volt: ma ellenben
kiknek számára kivántok Asylumot? áru-
lók' revolútzioítforraló emberek' számá-
ra. Azt akarjátok-é, hogy a' Brüssz-
szeli gyalázatos pasquillusoknak írójik,
nállunk állítsák-fel rágalmazásaik' maga-
zinumát? Akarjátok-é, hogy a' katona
szereventsevadászók ide gyülekezzenek, a'
végre, hogy itt a' világ' békessége ellen
özsze esküdjenek, 's itt azon dolgozza-
nak, hogy a' bűnnek 's pusztításnak új pá-
lyafutásra való utat nyithassanak, a' melly
ezen gyáváknak szemekben Ditsósség'
utjának tartatik? Ezen rettenetes em-
berek még eddig semmi bizonyos vagy
erős helyet nem találhattak magoknak,
a' hova rontó plánumaik' mivhelyét felál-
lithatták volna. De Angliában se' találják
ám fel azon helyet! Nem is fogják felta-
lálni, mivelhogy ez a' törvény ezt kiáltja
nékiek: *Angliában ti meg nem tele-
pedhettek!* — Ezen Ország, melly az
Európában uralkodott hánykodások között
a' társasági rendnek utolsó oltalmazó bás-

tyája vala, ez a' Nemes Anglia, melynek az ütközetek felett magasan lobogó zászlója a' népek által mint a' megtartás' jegye úgy szemléltetett, nem fogja megengedni, hogy éppen miköztünk az Európai Nemzetek' tsendességének 's közönséges békességének nagy épülete' felferdittatásán dolgozzanak. Nem. Mi nem vesszük fel ezen embereket magunk közé. Ezek Európa' pestisei 's kihányt salkjai." — A' voksolásban 94 tagok a' Ministerek jóvállásának fogták pártját; az ellenkezők száma pedig tsak 29-re telt, és így még két esztendőkre újabban meghagyatott a' Ministerek' kezében az a' hatalom, hogy az olyan idegeneket, kik nékiek nem tétzenek, ne botsássák be Angliába.

Az Orvosoknak a' Királyné betegségéről kiadott két utolsó Bülletinnye e' volt: — Május 21. dikén; Ő Felsége az éjjel nem jól nyugodott, de tsak ugyan jobban van valamivel. — Május' 22. dikén, Ő Felsége az estve nem volt olyan jól, mint reggel; de az éjjel türhetőleg nyugodott.

A m é r i k a.

A' Londoni újságlevelekben az Insurgensek' hivatalszerént való tudósításaik is megérkeztek már azon tsatákról, melyek a' Veneczuelai vidékeken Februariusban történtek. Az Anglus Ministeri újságlevelek is megvallják már most, hogy meglehet, hogy ezen tsatákban *Bolivár* lehetett a' győzedelmes: hanem egy körülállásról, melly ezen tudósításokban elő fordul, hogy tudniillik a' Spanyolok közzül 800, az insurgensek közzül pedig tsak 80 ember esett volna el, ezt, így szollanak a' Ministeriális újság-

levelek, ök nem hihetik (*mi se'*, így szoll az Austriai Beobachter). — Ugyan ekkor érkezett meg egy proklamátziója is a' Veneczuelai Elölülőnek, a' mellyet ő Márztius 6. dikán adott ki, melyben ő azon Anglus ágyuzó Brigadabeli vezéreknek, tiszteknek 's katonáknak és más négy ugyan tsak Anglus Regementeknek, kik az Insurgens zászlók alá állottak, jó szerentsét kíván. Hanem ez az Anglus tsopot, így szoll egy Ministeri Anglus író, tsak azokból a' szerentsepróbáló Anglusokból áll, kik Angliát elhagyván, végezetre az Insurgensek' fő hadi szállásához jutottak. De nem látszik, hogy ezen Anglusok a' Bolivar és Morilló között történt tsatázásokban részesültek volna; ez, a' proklamátzióban se' emlittetik, melyben tsak azon principiumok magasztaltatnak, melly ezen Anglusokat arra indították, hogy az Insurgenseknek segítségekre mennyenek.

Á r e n d a - H í r d e t é s.

Nagy Bánya Kir. Városa részéről köz hírré tétetik: hogy ezen Város Regale beneficiumai, úgymint: két Vendégfogadóji, Serháza, a' Piatzi Vám, a' Sónak apró mértékkel való árulása, három lisztelő Vizi malmai, és Fűrész malma e' folyó esztendő September 21. dikén 's azt követő napokon köz licitatzión három esztendőre; nem külömben három faluji, úgymint: Felső Ujfalu, Alsó Ujfalu, és Lénárdfalú az azokban találtató Regale Beneficiumokkal 's Allodiális földekkel hat esztendőkre árendába adattatni fognak, melly árendák' kezdete 1818. dik esztendő Nov. 1. ső napja. A' fent-irt város Cancelláriáján az árendális conditziókat akár melly időben meg lehet látni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: — Jun. 5. dikén 248 $\frac{1}{2}$ — 6. dikán 246 $\frac{1}{2}$ — 8. dikán 245 $\frac{1}{4}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

A Bavariai Constitúzió. — (folytatás).

V. Tit. A különös jusokrol 's elsőségekrol. §. 1; A' Korona' tisztségei mint az Oszág' legfőbb méltóságai, vagy kinekkinek élete' határáig, vagy pedig úgy, hogy az első szülöttségi fiu, és atyai linea szerént való atyafiságra is általmenyen, mint Korona Feudumai, akképpen adattatnak. §. 2; A' régebben volt Birodalmi Hertzegeknek és Grófoknak mind azok az elsőségek és jusok megadattatnak, melyek az ő állapotjokat meghatározó különös Edictumban kifejeztetnek (IV. Toldalék). §. 3; A' Bavariai Felség alá tartozó régi Közvetetlen Nemések mind azokkal a' jusokkal élnek, melyek felől őket a' Constitúziói Edictumok a' Királyi Nyilatkoztatások szerént bizonyosokká teszik. §. 4; A' több minden Nemesség, mint az Országbéli minden Birtokosok, megtartják a' magok földes urasági jusaikat a' törvényes határozásokkal megegyezőleg (V. Toldalék). Ezen Nemesség kizsoritólag élhet azon jussal: hogy Földes Urasági törvénytételt gyakorolhasson (VI. Tol.); 2) hogy ingatlan jószágról *Fidei Commissiumot* rendelhessen (VII. Tol.); 3) hogy polgári és büntetési esetekben az Ország' törvényessége alól feloldoztatott Törvényszéke legyen; 4) hogy petsételési just gyakorolhasson a' zálogítási dolgokban a' törvények' határozásával megegyezőleg (VIII. Toldalék); 's végezetre 5 ször, a' katonai kiiródás' dolgában, hogy t. i. a' Nemések' gyermekei, mint Kadétok úgy lépnek-be. §. 5; Néhányakban ezen elsőségek közzül osztóznak a' Nemességgel, tulajdon személyekre nézve, a' Papok, a' valóságos Collegiális Tanátsosok, 's egyéb ezekkel egy rangú tisztviselők is. A' Papok ugyan azon feloldoztatott ítélőszéki jussal élnek a' polgári 's büntetési törvényes esetekre nézve; a' Collegiális Ta-

nátsosok 's ezekhez hasonló rangú tisztviselők pedig ezenkívül a' petsételési jusokkal 's a' katonai kiirattatásbéli megülömböztetéssel is, §. 6; A' Státus' szolgáltnak 's közönséges tisztviselőknak szolgálati állapotjaik 's az ő penzióhoz való jusaik, a' Szolgálat' Prakmatikájának határozásaihoz alkalmaztattak (IX. Toldalék).

VI. Tit. A Rendek' Gyűléséről. §. 1; A' Rendek' közönséges Gyűlésének két Kamaráji ezek: a) Az Oszág' tanátsosainak, b) a' Követeknek Kamarájok. §. 2; Az Ország' tanátsosinak Kamarája áll: 1) a' Királyi Ház' telyes idejü Princeiből, 2) az ország' koronája tisztjeiből, 3) a' két Érsekekből, 4) a' hajdani Birodalombéli Hertzegei és Grófi familiáknak fejeikből, mint az Ország' örökös tanátsosaiból, mind addig, míg a' magok régi Birodalmi, most a' Király' tartományaiiban találtató jószágaiknak birtokában megmaradnak, 5) egy a' Király által kineveztetett Püspökből, 6) a' Protestánsok' közönséges Consistoriumának mindenkori Elölülőjéből, 's végre 7) szer, azon személyekből, kiket a' Király, vagy a' Státus eránt bizonyított különös szolgálataikért, vagy pedig az ő vagyonaikra való tekintetből, ezen Kamarának vagy örökös, vagy pedig életek' határáig való tagjaivá nevez. §. 3; Az általörökösíthetési just tsak olyan nemes birtokosoknak adja a' Király, kik az országban, a' Státus polgári telyes jus mellett, oly Feudumos vagy *Fidei Commissum*os jószágot birnak, a' melytől *in simple* 300 forintokból álló ingatlan jószági 's Uradalmi (*Dominicalis*) adót fizetnek, 's a' melly birtokba az atyai vérszerént való első lineán való örökségi következés behozattatva van. Az Örökösi Országos-tanátsóság, azon jószággal, melyhez a' *Fidei Commissum* tsatoltatva van, mindenkor tsak az ezen örökség' birására következő

személyre lépik által. §. 4; A' holtig tartó tanácsosok' száma, az örökös tanácsosokénak egyharmad részét nem haladhatja felül. §. 5; A' Státustanácsosok' a' teljes időnek elérésekor beléphetnek az Első Kamarába: hanem egész erejü voksolási just, a' Princzek csak 21, a' több Státustanácsosok pedig 25 esztendőskorokban kapnak. §. 6; A' Státustanácsosok' Kamarája csak akkor nyitthatik meg, mikor a' tagok legalább felerészint jelen vannak. §. 7; A' Második Kamara áll: a) azokból a' Birtokosokból, kik földes urasági jusokkal élnek, de az Első Kamarabéli ülésel és voksolással nem bírnak, b) az Universitásoknak Küldöttjeikből, c) a' Catholicus és Protestans részekben lévő Egyházak' papjakból, d) a' városok' 's mezővárosok' küldöttjeikből, és e) az a. betű alá nem tartozó tulajdonosokból. §. 8; Ezen Követek' száma általjában az országban találtató familiáknak számához szabattassék, úgy, hogy minden 7000 familia küldjön egy Követet. §. 9; Az ezen mérséklés szerént kijövő számnak, tegyék: az a) betű alatt lévők $\frac{1}{3}$, a' c) alatt lévők $\frac{1}{8}$, a' d) alatt lévők $\frac{1}{4}$, az e) alatt lévők $\frac{2}{4}$ részét; a' b) alatt lévők tudniillik az Universitások közül pedig, mindenik küldjön egygyet egygyet. Miként osztassanak fel ezen részek az Országási Kerületekben, különös Edictum által határoztatik meg (X. Toldalék). §. 11; Az Országási Kerületek hat egymás után következő esztendőkre választják ki a' magok Követeiket. A' hat esztendő alatt megüressülendő helyeket azon személyek töltik be, kiknek a' választáskor a' választottak után legtöbb voksolások volt. §. 12; A' Követeknek, az ő állapotjokra 's szolgálatjokra való tekinteten kívül, a' Státusban független, 's életjének harmintzadik esztendejét betöltött embereknek kell lenni, továbbá, tulajdon élelmekre, 's a' X dik Toldalékban elő forduló Edictum által meghatározta-

tott adónak megfizetésére elégséges vagyonnal kell birni. A' három Vallások közöttül valamelyikhez kell tartozni és oly erköltsű embernek kell lenni, a' ki semmi bünért vagy vétekért való különös vizsgáltság alá nem vonattatott, a' nélkül, hogy a' vád alól fel nem oldoztatott volna. §. 13; A' követeknek minden hat esztendő múlva újra kell választatni, külömben pedig csak úgy, ha a' Király a' Kamarát eloszlatta. A' kilépett tagok ismét választathatók. §. 14; Valamelly tagnak kilépése a' gyűlésnek ideje alatt megtörténhet: 1) ha az ő vagyonai, keresete, vagy prébendája, mellyekre nézve ő Követté választatott vala, a' Kerületben, melly által kiválasztatott, akár mi okon megszűntek, és ő ott, azok helyébe más hasonlót nem szerzett, 2) ha a' személy a' 12-dik §. ban kifejeztetve lévő választathatási feltételek közöttül valamelyiket azon idő alatt elveszti. Ezen esetekben a' Követek' Kamarájának kötelessége, hogy, a' dolog felől tudósittatván, határozást tegyen. §. 15; Hogy a' Követek' Kamarája tanácskozhasson, tagjai $\frac{2}{3}$ részének jelen kell lenni. §. 16; A' Státus' Tanácsosainak Kamarája a' Követekével egy időben hivattatik össze, nyitattik meg, 's zárattatik be. §. 17; Sem az Első sem a' Második Kamarában nem viseltetheti senki más által a' maga képét. §. 18; A' Státus' adófizetéseit illető tanácskozások előbb a' Követek' Kamarájában fordulnak elő, 's onnét vitetnek azután a' Státustanácsosok' Kamarája' elejébe. Minden egyéb tárgyak a' Király' határozása szerént terjesztetnek egygyik vagy másik Kamarának elejébe. §. 19; Semmi féle tárgy, melly a' közönséget illeti, nem vétethetik csak egygyik Kamará által tanácskozás alá, 's nem határozathatik meg végképpen csak egygyik által.

(A' többi következik).